

Škola, školský systém

Školský systém

- ISCED = mezinárodní standardní klasifikace vzdělání se stupni původně přijatá UNESCO

Školský systém

- ISCED 0 = preprimární vzdělávání
- ISCED 1 = primární vzdělávání
- ISCED 2 = nižší sekundární vzdělávání
- ISCED 3 = vyšší sekundární vzdělávání
- ISCED 4 = postsekundární vzdělávání
- ISCED 5 = první stupeň terciárního vzdělávání
- ISCED 6 = druhý stupeň terciárního vzdělávání

Školy

- základní instituce zajišťující vzdělávání
- V ČR je síť 4 078 základních škol se 847 510 žáky (118 058 v 1. ročníku, 74 602 v 9. ročníku) a 1 130 středních škol se 435 542 žáky (315 985 na oborech s maturitou)

Škola

- Instituce?
- Organizace?
- Pospolitost?

Škola jako instituce

- Vychází z povinného napojení školy na jednotný vnější rámec, úkolem školy je jej respektovat
- Podřízená role legislativě, kultuře, tradici ...

Škola jako organizace

- Škola jako jedinečný prostor pro svůj rozvoj
- Samostatná pozice (vlastní vize, kultura, cíle...)

Škola jako pospolitost

- Uspořádání organizované kolem sdílených hodnot a názorů
- Klíčovou roli hrají mezilidské vztahy

*Jak se toto pojetí školy promítá do práce ředitelky
školy na vesnici?*

Specifika školy jako organizace

- Vágní cíle
- Cíle různých skupin (viz text)
- Problémy měření a hodnocení efektivity
- (Rozvolněná) buněčná struktura školy
  - Absence přímé kontroly nadřízených (samostatné jednotky)
  - Ztížená spolupráce mezi učiteli

Specifika školy – kde jsou její hranice?

- Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci ✓
- Žák jako klient, žák jako produkt?
- Rodič jako zákazník, partner, problém?
- Ředitel jako člen, nebo prodloužená ruka státu?

Funkce školy

■ Manifestní

■ Individuální

- Personifikační
- Kvalifikační

■ Sociální

- Socializační

■ Latentní

■ Individuální

- Vytváření časových struktur
- Vytváření koncepce dětství
- Vytváření potřeby dalšího vzdělání

Sociální

- Reprodukce sociálního řádu
- Legitimizace nerovností

Škola jako ...

- Škola jako byrokratická instituce
- Škola jako divadlo
- Škola jako vězení

Akontabilita škol

- Skládání účtů z vlastní práce (zúčtovatelná odpovědnost za vlastní práci)
- Mechanismus regulace práce školy

(Auto)evaluace škol

- Vnější evaluace (např. zřizovatel, ČŠI)
- Vnitřní evaluace (Cesta ke kvalitě, SCIO, Kalibro)

1	Rámec pro vlastní hodnocení školy. Metodický průvodce
2	Anketa pro rodiče. Anketa školy na míru
3	Anketa pro žáky. Anketa školy na míru
4	Anketa pro učitele. Anketa školy na míru
5	Analýza dokumentace školy. Katalog kvantitativních indikátorů
6	Dobrá škola. Metoda pro stanovení priorit školy
7	Příprava na změnu. Metoda pro předjímání reakcí lidí
8	Rámec profesních kvalit učitele. Hodnoticí a sebehodnoticí arch
9	Profesní portfolio učitele. Soubor metod k hodnocení a sebehodnocení
10	360° zpětná vazba pro střední úroveň řízení. Soubor dotazníků a metodických doporučení
11	Metody a formy výuky. Hospitační arch
12	Učíme děti učit se. Hospitační arch
13	Výuka v odborném výcviku. Hospitační arch
14	Klíma školy. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče
15	Klíma školní třídy. Dotazník pro žáky
16	Klíma učitelského sboru. Dotazník pro učitele
17	Společenství prvního stupně. Dotazník pro žáky formou počítačové hry
18	Interakce učitele a žáků. Dotazník pro žáky
19	Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání. Dotazník pro učitele
20	Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky
21	Poradenská role školy. Posuzovací arch
22	Mapování cílů kurikula. Posuzovací arch
23	Strategie učení se cizímu jazyku. Dotazník pro žáky
24	Školní výkonová motivace žáků. Dotazník pro žáky
25	Postoje žáků ke škole. Dotazník pro žáky
26	Zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků. Posuzovací archy
27	ICT v životě školy – Profil školy ²¹ . Metodický průvodce
28	Internetová prezentace školy. Posuzovací arch
29	Skupinová bilance absolventů. Metoda pro hodnocení průběhu školního vzdělávání
30	Zpětná vazba absolventů a firem. Dotazník pro absolventy a metoda rozhovoru pro zástupce spolupracujících firem

Vedení školy

- Vize, tvořivost, inspirace
- Orientace na budoucnost

Řízení školy

- Exekutiva, plánování, organizování
- Soubor aktivit orientovaných na udržení chodu organizace v přítomnosti

Pedagogická rada

- Všichni pedagogičtí pracovníci
- Povinnost projednávat všechny dokumenty a opatření

Školská rada

- Zákonní zástupci, zletilí žáci, pedagogičtí pracovníci, zřizovatel a další
- Podílí se na správě školy (vyjadřuje se k ŠVP, schvaluje výroční zprávu, schvaluje školní řád, podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy, projednává návrh rozpočtu na další rok, projednává inspekční zprávy ČŠI, podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu)